

«ЕЛЕКТРОНМАШ» — науково-виробниче підприємство радіоелектронної галузі промисловості та приладобудування. Підпорядк. Мін-ву пром. політики України. Розташ. у Києві. Засн. 1965 як завод електрон. обчислюв. і керуючих машин на базі окремих підрозділів заводу «Радіоприлад» для забезпечення СРСР обчислюв. технікою. До 1972 підприємство співпрацювало з Інститутом кібернетики АН УРСР під керівництвом **В. Глушкова**. У 1960-х рр. на «Е.» освоєно виготовлення обчислюв. керуючих машин серій «Мир», «Дніпро-1», «Дніпро-2», ЕОМ для розкроювання тканин «Каштан». Від 1972 — Вироб.-тех. об'єдн., перейшло на випуск ЕОМ М 4030, М 6000, СМ 3, СМ 4, СМ 1420, СМ 1425, СМ 1702, СМ 1800, СМ 1810, які використовували майже в усіх сферах нар. господарства. У 1-й пол. 1970-х рр. у складі об'єдн. створ. НДІ периферій. устаткування та завод засобів обчислюв. техніки в м. Глухів (Сум. обл.). 1989 інженерами «Е.» розроблено сімейство мікро-ЕОМ «Пошук» та на їхній базі учбово-інформ. комплекси, які широко використовували у навч. закладах України та СРСР. У 1990-х рр. на підприємстві здійснено реконструкцію та модернізацію виробництва. Нині воно має наук. і вироб. потенціал та закінчені цикли мех., гальваніч., складал. виробництва для виготовлення сучас. комп'ютерів і комплексів, зокрема й з тех. захистом інформації «PLUTON»; навч.-комп'ютер. комплексів; перетворювачів електроенергії борт. мереж електротранспорту: для тролейбусів і трамваїв — ИПТ 820/28-160 — ИПТ 820/28-60, для залізнич. вагонів — ІН110/220-3600, ПЕВК 110/380, для вагонів метро — БЕНЦ; електрон. систем упр. для потуж. вітроелектроустановок; швидкіс. електрон. лічильників газу лівітац.-імпульс. типу «ЛИС-І» і автоматиз. систем обліку газу та контролю за його розрахунками; широкого спектру електрон. контрол.-касових апаратів ГНОМ 302, ЕРА 201,

ЕРА 202, ЕРА 212. У 2005–08 спільно з вченими Інституту кібернетики НАНУ розроблено та впроваджено у виробництво сімейство інтелектуал. паралел. комп'ютерів «ІНПАРКОМ» (-8, 16, 32, 64, 128, 256). Тут також проводять підготовку кваліфік. фахівців з обслуговування та експлуатації виробів влас. виробництва. «Е.» експортував ЕОМ «Мир» у Німеччину, Болгарію, Угорщину, Югославію, Чехословаччину, Польщу, Алжир, Фінляндію, на Кубу, ЕОМ ЕМРТ для розкроювання тканин — в Угорщину, Болгарію, ЕОМ М 4030, М 4030-1 — в Індію, Німеччину, Чехословаччину, Болгарію, Польщу, Угорщину, ЕОМ СМ-3, СМ-4 — у Фінляндію, Польщу, Чехословаччину, Німеччину, Болгарію, на Кубу, ЕОМ СМ-1810 — у Швецію, Фінляндію, комп'ютери «PLUTON» — у Бельгію, Австрію, Німеччину, Велику Британію, Францію, Грецію, США, Канаду, РФ, Азербайджан, вироби силової електроніки — у РФ, Білорусь, Молдову, шафи упр. ВЕУ-600 — в Індію. У 1965–86 «Е.» очолював **А. Незабитовський**, 1986–90 — **А. Назарчук**, від 1990 — **В. Мова**. 1971 підприємство нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора. 1976 за розроблення та освоєння комплексу М 4030 **А. Незабитовського**, **С. Забару** (1966–86 — заступник директора з наукової роботи), **В. Харитонова**, **Ю. Ожиганова**, **В. Афанасьєва**, **Е. Сакаєва**, **О. Мельниченка** відзначено Державною премією УРСР у галузі н. і т., 1981 за розроблення та організацію серій. випуску обчислюв. комплексів СМ 3 й СМ 4 **А. Незабитовського**, **В. Афанасьєва**, **С. Забару** — Державною премією СРСР у галузі н. і т., 1984 за розроблення автоматиз. комплексу діагност. контролю склад. блоків електрон. апаратури (системи КОДІАК) **В. Сидоренка**, **М. Берштейна**, **О. Рукаса** — Державною премією УРСР у галузі н. і т. 1986 комплекс АРМ2-01 відзначено золотою медаллю на Ляйпциз. міжнар. ярмарці (Німеччина), 1992 комплекс «Пошук» — сріб. медаллю на ВДНГ СРСР, 2004 навч. комплекси та інтелектуал. комп'ютери — сріб. медалями на 4-му Моск. міжнар. салоні інновацій та інвестицій.

Рекомендована література

1. Лидер компьютерной промышленности в Украине: Научно-производственное объединение «Электронмаш» // **Б. Н. Малиновский**. Очерки по истории компьютерной науки и техники в Украине. К., 1998.

Я. В. Антонюк

Бібліографічний опис:

Електронмаш / Я. В. Антонюк // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-17758>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).